

Forhold ere jo tilstede i Kjøbenhavns Amt, hvor der ingen Kjøbstæder er, og der er der jo ikke gjort nogen Undtagelse i den Retning. Meningen kan ligesaa lide være, at denne Lov ikke skal komme til Anvendelse i Kjøbenhavns Amt, som at det skal dele sin Fonds i 2 Kasser. En sliq Bemærkning maa enhver, der skal bruge en Lov, have, og ligesaa vel som Ministeriet ikke har havt Tvivl om, at der er enkelte Bestemmelser, der ikke kunne finde Anvendelse paa Kjøbenhavns Amt, ligesaa vel kan det ogsaa være Tilfældet med Hensyn til Bornholm. Det er iøvrigt kun en Mening, jeg her har villet udtale; fordi det, hvis den ikke mødtes, altid kunde være en Støtte for Administrationen ved Udførelsen af Loven. Paa Bornholm ønsker man, at §§ 2. og 6. og 7. komme til fuld Anvendelse der, og det er det, det sidste Endringsforslag gaaer ud paa at anbefale.

Formanden: Efter den af den ærede Ordfører givne Foranledning skal jeg bemærke, at hvad Endringsforslagene til § 12 angaaer, vil der først blive afstemt over, om Underendringsforslaget skal træde istedetfor Endringsforslaget; derefter vil det blive afstemt, hvorvidt dette ved denne Afstemning paa den ene eller den anden Maade formulerede Forslag skal sættes ind i Paragraphen.

Indenrigsministeren ad interim: Med Hensyn til det af mig stillede Endringsforslag til § 12 skal jeg henholde mig til, hvad der er pitret ved anden Behandling. Jeg anseer det for vigtigt, at der fastsættes et saadant Maximum for Udskrivninger i Amtet. Det er ganske sandt, at sætter man det for snevert, saa kommer det til at genere, sættes det for høit, saa bethyder det ikke noget; men jeg seer ikke, hvad der er til Hinder for, at man sætter det til en passende Størrelse. Hvad det af Udvalget til § 28 stillede Forslag angaaer, saa kan jeg dog ikke nægte, at jeg har nogen Betænkelse ved for Dieblisset at gaae ind paa det. Det er meget muligt, at jeg næste Gang, Rigsdagen samles, vil komme til samme Resultat som Udvalget; men for Tiden har jeg dog nogen Betænkelse derved. Det er jo et meget gammelt Forhold, Forholdet imellem

Amt og Land paa Bornholm; man kan sige i saa Henseende, at det er saa langt fra, at Bornholm har staaet tilbage, at det tværtimod har gaaet i Spidsen for disse Spørgsmaals helbige Løsning, og hvad vi nu foretage med Hensyn til det øvrige Land er kun en Gjenemførelse af, hvad der har fundet Sted i en Arrække paa Bornholm. Saavidt jeg veed, var det i Midten af forrige Aarhundrede, at det blev bestemt, at der skulde være Fællesskab paa Bornholm imellem Amt og Land. Bornholm blev nemlig unddraget fra Forbindelsen med Sjællands Stift og stillet hen som en Heelhed for sig. Der er givet særegne Regler for, hvorledes Fordelingen skulde være imellem Landdistricterne. Spørgsmaalet reistes i Anledning af de Udgifter, der medgaae til Delingventers Paagribelse, deres Arrest, Underhold, Forsøgning og Afstraffelse, og derom udstedtes et Rescript af 26de Mai 1741 — man seer altsaa, at det er over 100 Aar siden. Dernæst blev ved Rescript af 10de November 1741 bestemt det retlige Forhold imellem Delingventomkostningerne for Land og By, saa at Landet skulde bære $\frac{3}{4}$ og Kjøbstæderne $\frac{1}{4}$, og dernæst fastsættes Forholdet imellem Kjøbstæderne, idet dog Allinge og Sandvig ikke ere medoptagne, saa at Beløbet fattes til 120 Dele, hvoraf Rønne svarer 50; Nexø 34; Svannike 15, Akirkeby 12 og Hasle 9 Dele. Denne Fordeling fandt siden Anvendelse med Hensyn til diverse andre Communaludgifter og fik sin nærmere Bestemmelse, saavidt jeg veed, ved Rentekammerets skrivelsen af 8de August 1820 og Rentekammerets skrivelsen af 21de November s. A. Forholdet henstod saaledes nogle Aar, indtil Veianordningen af 29de September 1841 kom frem, og ved denne blev der paalignet saa store Udgifter, at man fandt Anledning til at træffe forandrede Bestemmelser. Det er siden blevet ordnet ved den allerhøjeste Resolution af 30te Juni 1850 og derefter ved Lov af 21de Januar 1857, hvorved fastsættes, at Amtets Udgifter skulle udredes af Hartkornet, og de andre Udgifter skulle fordeles saaledes mellem Land og By, at Landet skal bære de $\frac{2}{3}$ og Kjøbstæderne $\frac{1}{3}$, dog saaledes, at Kjøbstæderne skulde forrente og afdrage $\frac{1}{3}$ af den Gjæld, som Veikassen havde. Med Hensyn